

Työhyvinvointi moniammatillisessa työryhmässä

Pirjo Niemi vh
Liikelaitos SataDiag Satshp

Moniammatillinen työryhmä

Yhteistyö

- ▶ Välinehuoltajat työskentelevät leikkausosastolla yhteistyössä kaikkien ammattiryhmien kanssa
- ▶ Yhteistyötä on paljon osastonhoitajien, instrumenttihoitajien, laitoshuoltajien, heräämön anestesiahoitajien, lääkintävahtimestareiden, tekniikan, logistiikan ja edustajien kanssa

Yhteistyö

- ▶ Päivittäin tiivistä välinehuoltajat ovat leikkausosastolla yhteistyössä instrumenttinhoitajien kanssa
- ▶ Hoitajat tuovat esipesuun leikkauksessa käytetyt instrumentaatiot sekä muut välineet. Instrumenttinhoitajat välittävät viestiä kirurgeilta ja tietoa instrumenteista sekä muista asioista. Samoin välinehuoltajat välittävät instrumenttinhoitajille tarvittavia tietoja puolestaan

Yhteistyö

- ▶ Instrumenttihoitajien kanssa voidaan yhdessä suunnitella ja sopia asioita esim. kiireelliset sekä muut tarvittavat instrumentit ja eristykseen liittyvät toimenpiteet
- ▶ Leikkausosaston steriilivarastossa työskentelevän välinehuoltajan työparina on instrumenttihoitajia ja hän on paljon yhteistyössä myös osastohoitajien, salien työryhmän ja logistiikan kanssa

Yleisin kaavio yhteistyöstä

Välinehuoltajana leikkausosastolla

- ▶ Haasteellista, vaativaa ja mielenkiintoista
- ▶ Työvuoron aikana voi tulla paljon erilaisia yllättäviä tilanteita, kysymyksiä, toiveita ja ongelmakohtia, joita pitää pohtia ja ratkaista sekä tarvittaessa viedä viestiä ja tietoa eteenpäin
- ▶ Pitää huolen, ettei tieto- ja viestiketjut katkea
- ▶ Päivittäin pitää kiinnittää huomiota aseptiikkaan, työturvallisuuteen ja ergonomiaan

Välinehuoltajana leikkausosastolla

- ▶ Muutoksia ja uusia asioita tulee päivittäin. On huolehdittava omista tiedoistaan ja osaamisestaan
- ▶ Työ on fyysistä ja ergonomialla on suuri merkitys
- ▶ Uuden oppimista ja oivaltamista päivittäin. Aina tulee jotain uutta koekäyttöön ja leikkausosastolla välinehuoltajat ovat ensimmäiset vastaanottajat huoltoprosessissa
- ▶ Innostavaa ja palkitsevaa henkisesti, kun onnistutaan

Ominaisuudet, joita pitäisi olla moniammatillisessa työryhmässä 😊

- ▶ Ammattitaitoinen ja luotettava
- ▶ Avoin ja sosiaalinen
- ▶ Omaa auttamishalun ja on valmis toimimaan kaikkien ammattiryhmien ja potilaiden parhaaksi
- ▶ Osaa ottaa palautetta vastaan ja antaa sitä rakentavasti
- ▶ Ratkaisukykyinen ja joustava
- ▶ Ymmärtää oman työtehtävänsä ryhmässä ja toimii sen mukaisesti sekä haluaa kehittää sitä
- ▶ Kykenee organisoimaan rauhallisesti ja järjestelmällisesti työnsä ja on omatoiminen sekä tehokas
- ▶ Kykenee tekemään työtä itsenäisesti sekä ryhmässä

Minkälainen on hyvä työntekijä

- ▶ Huolehtii omasta työhyvinvoinnistaan ja terveydestään
- ▶ On luotettava muille työntekijöille ja esimiehille
- ▶ Tukee ja auttaa työkavereita sekä esimiehiä ja osaa ottaa vastaan apua ja tukea. Ymmärtää esimiehen työnkuvaa ja tukee häntä toiminnallaan

Minkälainen on hyvä esimies

- ▶ Oikeudenmukainen ja luotettava
- ▶ Kohtelee kaikki tasa-arvoisesti yhteisten pelisääntöjen mukaan
- ▶ Arvostaa alaisiaan ja tukee heitä
- ▶ Inhimillinen ja kykenee tunnustamaan virheensä, jos on toiminut väärin
- ▶ Innostava, kannustava ja palkitseva

Työhyvinvointia lisää

- ▶ **Työajat**, että ne suunnitellaan tarpeen mukaan
- ▶ **Sopiva työkuormitus**, johon auttaa vaihtelevat työajat ja työntekijöiden määrä
- ▶ **Sujuvat työ- ja toimintatavat**, joihin auttaa hyvät ohjeet ja yhteiset pelisäännöt
- ▶ **Oman työn hallinta** perustuu siihen, että huolehtii omista tiedoistaan ja taidoistaan

Hyvinvointia edistää moniammatillisessa työyhteisössä

- ▶ **Oikeudenmukainen kohtelu**, niin että kaikki tuntuivat olevansa samanarvoisia
- ▶ **Avoin vuorovaikutus**, että ollaan rehellisiä ja voidaan jakaa mielipiteitä hyvässä hengessä
- ▶ **Selkeät työjärjestelyt**, että jokainen työntekijä tietää oman työtehtävänsä ja rajallisuuden
- ▶ **Työyhteisössä on yhteiset pelisäännöt**, että kaikki toimii ohjeiden ja sääntöjen mukaisesti samoin yhteisen päämäärän toteutumiseksi

Hyvinvointia edistää moniammatillisessa työyhteisössä

- ▶ Jokainen ottaa vastuun omasta hyvinvoinnistaan ja työkyvystään. Tunnistaa oman työ- ja toimintakykynsä mahdollisuudet ja rajat
- ▶ Pitää huolen ammatillisesta osaamisestaan

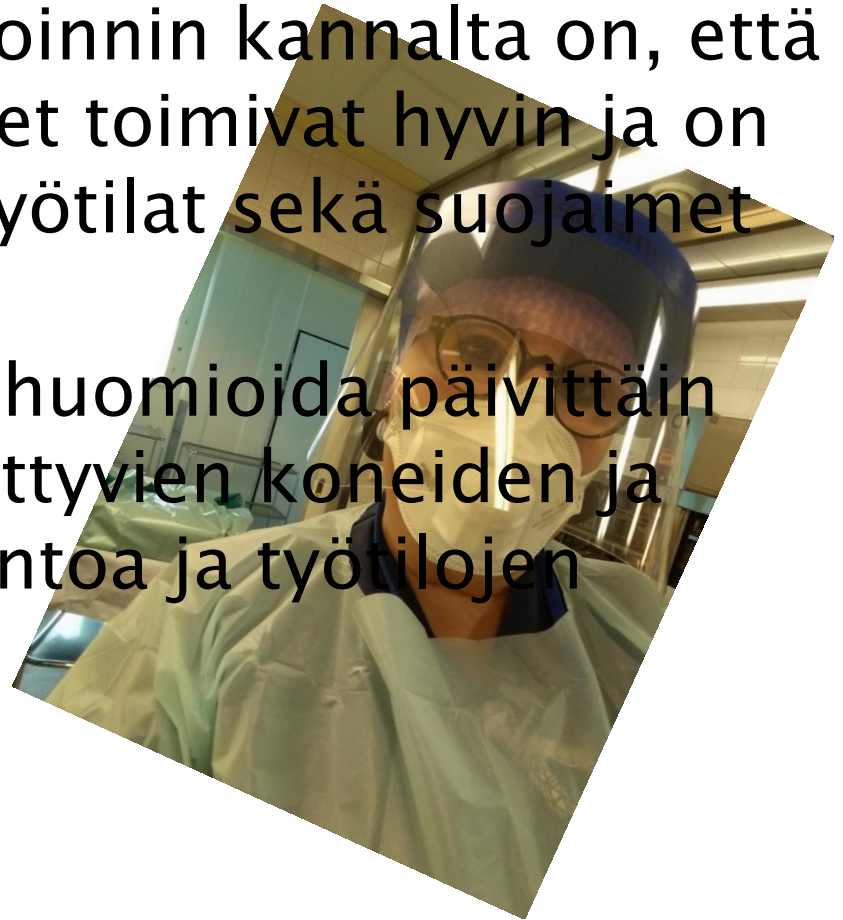
Työhyvinvointia lisää

- ▶ Arvostaa omaa työtään ja on motivoitunut sekä vastuuntuntoinen
- ▶ Arvostaa ja ymmärtää muiden ryhmän jäsenten työtä ja toimintaa
- ▶ Saa hyödyntää omia vahvuuksiaan ja osaamistaan
- ▶ Koulutukset ja työn kehittäminen
- ▶ Tuntee itsensä ja työnsä hyödylliseksi ja saa palautetta
- ▶ Huolehtii omasta terveydestään ja työhyvinvoinnista
- ▶ Positiivinen elämänasenne

Työturvallisuus

- ▶ Suuri merkitys hyvinvoinnin kannalta on, että kaikki laitteet ja koneet toimivat hyvin ja on turvallisia käyttää ja työtilat sekä suojaimet ovat asianmukaiset 😊
- ▶ Välinehuoltajan pitää huomioida päivittäin välinehuoltotyöhön liittyvien koneiden ja laitteiden toimintakuntoa ja työtilojen turvallisuutta

Työturvallisuus

- ▶ Moniammatillisessa työryhmässä kaikkien pitäisi huomioida ympäristönsä ja työnsä turvallisuutta
- ▶ Viestittää ja ilmoittaa esille tulevista työturvallisuusriskeistä
- ▶ Jokaisen pitäisi luottaa siihen, ettei kukaan jätä työturvallisuusriskiä huomioimatta ja ilmoittamatta. Kertoo tai jättää viestin, että muut tietävät ottaa asian huomioon ja olevan hoidettu

Ergonomia

- ▶ Suuri merkitys on työtiloilla, joissa voi työskennellä aseptisesti, joustavasti ja ergonomisesti oikein
- ▶ Toivottavaa on, että välinehuoltajat saisivat olla suunnittelussa mukana ja heitä kuunneltaisiin
- ▶ Jokaisen pitäisi miettiä, mitä apuvälineitä on käytössä ja mitä tarvitaan lisää, että voidaan tehdä työtä ergonomisesti ja turvallisesti

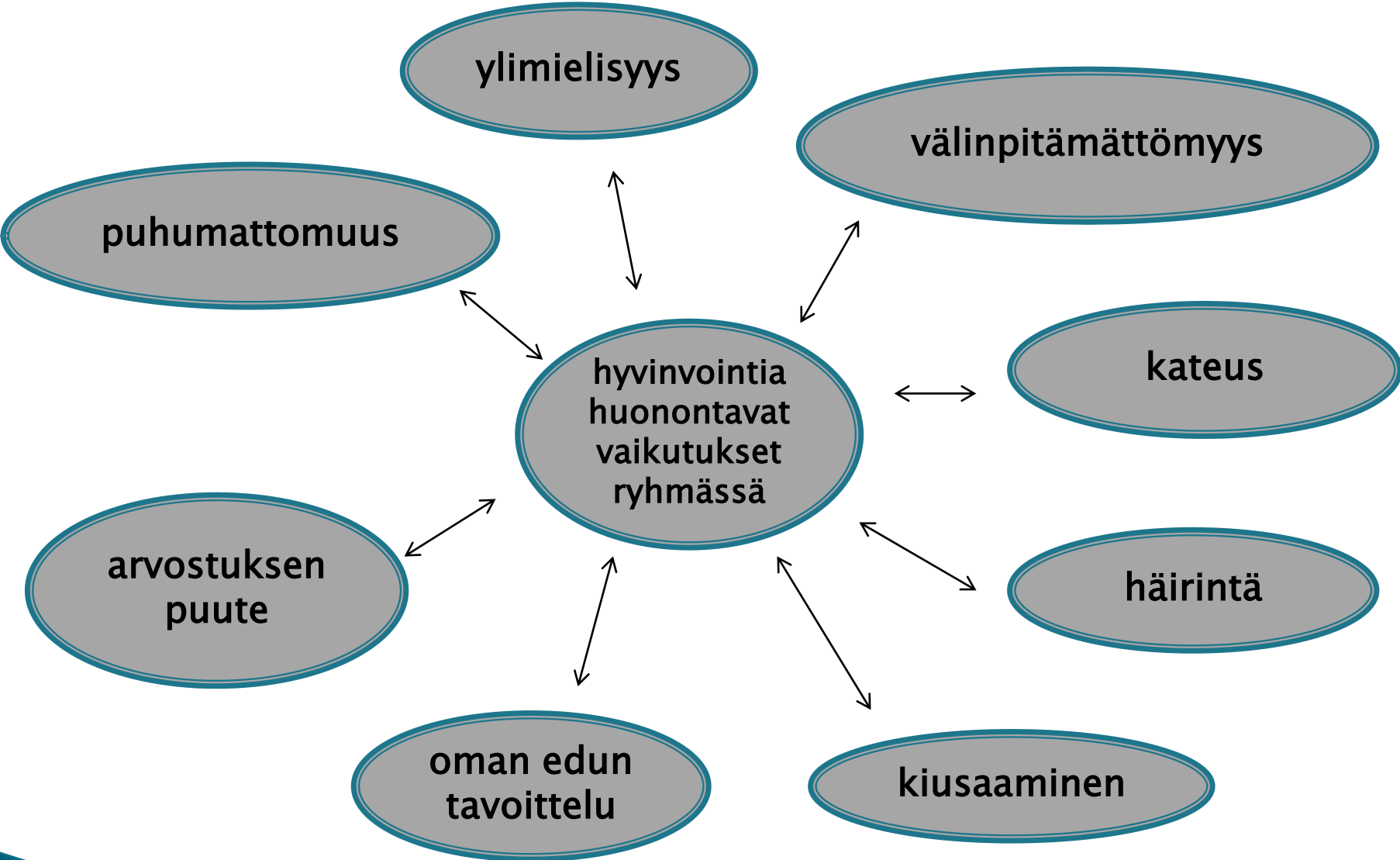

Hyvä ryhmähenki muodostuu 😊

- ▶ Arvostetaan toisten työtä. Ollaan avoimia ja tunnetaan auttamisenhalua ja luotetaan toisiin. Puhalletaan yhteen hiileen. Kiire- ja muutostilanteissakin pystytään toimimaan vastuullisesti. Kannustetaan ja pystytään antamaan positiivista palautetta. Uskalletaan puhua, myös ongelmista
- ▶ Tunnetaan, että tehdään järkevää, vastuullista ja merkityksellistä työtä, jota voidaan kehittää yhdessä ja saavuttaa tavoitteet. Onnistutaan

Huono ryhmähenki muodostuu

- ▶ Yhteisesti sovittavien toimintatapojen, ohjeiden ja sääntöjen halveksunta ja välinpitämättömyys
- ▶ Vastuun kiertäminen
- ▶ Töiden teettäminen muilla
- ▶ Negatiivisuus, kun mikään ei ole koskaan hyvin ja se osoitetaan työkavereille
- ▶ Asiaton käytös, joka voi olla fyysistä tai henkistä
- ▶ Yleisin asiaton käytös on; kielteiset ilmeet ja eleet, puhekieli ja äänen sävy

Häirinnän ja epäasiallisen käytöksen muodot

- ▶ **Sanattomat viestit:** kielteiset eleet, ilmeet, äänensävyt, katseet, olankohautukset, huokailut
- ▶ **Yhteisöstä eristäminen:** ei puhuta, ei kuunnella, kohdellaan kuin ilmaa, kielletään muita puhumasta, keskeytetään toisen puhe jatkuvasti
- ▶ **Työnteon jatkuva perusteeton arvostelu ja vaikeuttaminen:** jätetään tiedonvälityksen ulkopuolelle, annetaan tarkoituksettomia tehtäviä tai annetaan vain vähän tai ei lainkaan työtehtäviä
- ▶ **Maineen tai aseman kyseenalaistaminen:** levitetään vääriä tietoja, puhutaan paha seläntakana, tehdään naurunalaiseksi, mustamaalataan, nöyryytetään, pilkataan, kritisoidaan, haukutaan
- ▶ **Henkilökohtaisen koskemattomuuden loukkaaminen:** huutaminen, suulliset tai kirjalliset uhkaukset, käsiksi käyminen, suora väkivalta tai sukupuolinen häirintä tai ahdistelu
- ▶ **Huono käytös tai kohtelu ei saa olla joidenkin työntekijöiden oikeus personallisuuteen tai ammattiin vedoten**

- ▶ **Kiusaamisessa on nolla toleranssi**

Lähde: Aluehallintovirasto

Esimerkki hyvästä vuorovaikutuksesta

- ▶ **Instrumenttipöydän kuljetus salista esipesuun:** hoitaja tervehtii iloisesti ja tuo pöydän, jonka hän on jo siistinyt salissa. Esipesussa hän kaataa nesteet ja kerää pistävät/viiltävät sekä kk-välineet pois
- ▶ Kertoo hieman instrumenteista tarvittaessa ja siitä, jos pitää laittaa jotain viestiä eteenpäin tiedoksi tai on kirjannut jo asian instrumenttilistaan oman nimikirjaimen kera ja mainitsee asiasta

Esimerkki hyvästä vuorovaikutuksesta

- ▶ Ja, jos hoitajan pitää antaa negatiivista palautetta, niin hän kertoo sen asiallisesti minkälaisesta epäkohdasta on ollut kyse ja yhdessä välinehuoltajan kanssa miettiä, mitä asialle voisi tehdä, ettei jatkossa tapahdu vastaavaa
- ▶ Monet asiat kuitenkin ovat yksittäisiä, inhimillisiä ja pelkkä tiedottaminen riittää asianomaiselle, jos on tiedossa. Laajemmin koskettavat asiat tiedotetaan tai selvitetään välinehuoltokeskuksen esimiehen kanssa
- ▶ Hoitaja voi tehdä haipron, niin asia tulee esille ja asiaan voidaan nopeasti vaikuttaa. Vastaavasti välinehuolta toimii samoin

Esimerkki hyvästä vuorovaikutuksesta

- ▶ **Kosketuseristys salissa:** Hoitaja tulee kertomaan, että heillä on seuraava leikkaus kosketuseristys. Hän kertoo, mistä leikkauksesta on kyse ja mitä instrumentteja siellä mahdollisesti käytetään
- ▶ Yhdessä mietitään, jos on jotain haasteellista huollettavaa, miten menetellään. Välinehuoltaja voi näin ennakoida ja laittaa kaikki valmiiksi ennen leikkauksen loputtua ja hän tietää, miten toimi esim. jos on jotain haasteellista tai käsin pestävää.

Yleisimmät ongelmat

- ▶ Tiedon puute
- ▶ Viestittäminen
- ▶ Väärät oletukset

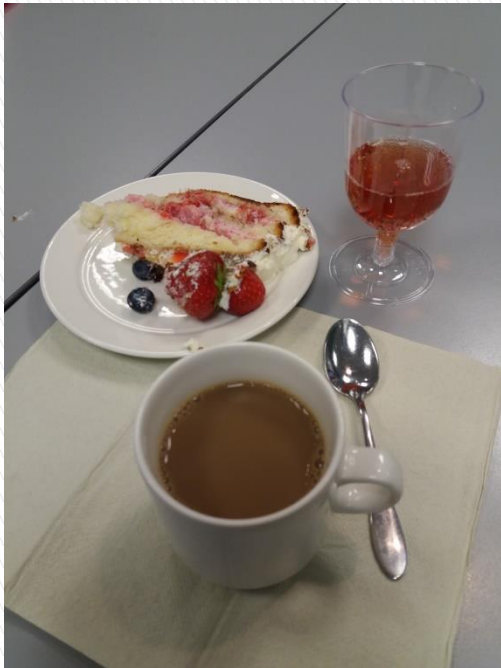
Kehitysidea yleisimpiin ongelmiin / yhteyshenkilö

- ▶ Välinehuoltaja, joka ottaa vastuun uusista ja muuttuvista asioista ja tiedottamisesta leikkausosastolla ja välinehuoltokeskuksen välillä
- ▶ Hän saisi olla mukana palavereissa tai hän saisi tiedot uusista ja muuttuvista asioista, joita tiedottaisi eteenpäin
- ▶ Sopii välinehuoltajalle, joka tuntee molemmat osastot hyvin ja kykenee kuuntelemaan ja kommunikoidaan rakentavasti ja pystyy tuomaan tarvittavat näkemykset esille. Tuntee instrumentit ja muun toiminnan. On motivoitunut ja kiinnostunut kehittämään ja kehittymään itse lisää

Hoitajan kutsu juhannuksena 2018 kakulle ja kahville ☺

Töissä olen onnellinen ja voin hyvin, kun 😊

- Tapaan ystävällisiä kasvoja ja hymyä
- Kuulen tervehdyksen ammattiryhmään katsomatta
- Kuulen iloista puheensorinaa käytäviltä
- Viljellään hyvää huumoria ketään loukkaamatta
- On tarvittava hiljaisuus ja rauha
- Työt sujuvat suunnitelmien mukaan ja mahdolliset epäkohdat saadaan selvitettyä ilman syylistämistä
- Jos, joku kertoo epäkohdista tai virheistä rakentavasti
- Jos, joku kiittää ja antaa positiivista palautetta
- Saan itse antaa kiitosta ja positiivista palautetta
- Tunnen yhteenkuuluvaisuutta ryhmän kanssa
- Ryhmä on tehnyt hyvää yhteistyötä ja onnistunut
- Kehitetään työtä yhdessä hyvässä hengessä työyhteisön ja potilaiden parhaaksi

Kysymyksiä?